

Wisby Tankers fraktar olja till det ockuperade Västsahara

Wisby Tankers AB är ledande i en kontroversiell handel: Man förser den ockuperade delen av Västsahara med oljeprodukter.

I en rapport som utkom i juli redogör Western Sahara Resource Watch (www.wsrw.org) för denna handel.

Det svenska icke börsnoterade privata aktiebolaget Wisby Tankers AB är den ledande transportören av diesel och bensin till den ockuperade delen av Västsahara.

Den kontroversiella transporten styrs av Casablanca Tankers AB, ett svenskregistrerat gemensamt företag för Wisby Tankers AB och dess marockanska partner.

Western Sahara Resource Watch (WSRW) har analyserat de två gemensamt ägda oljetankfartygen Wisby Argan och Wisby Cedars rörelser. Organisationen undersökning visar att sedan Wisby Tankers två fartyg kom in i verksamheten år 2010 har de åkt till ockuperat område i genomsnitt var tolfte dag.

”Volymen är häpnadsväckande: fartygen förser det ockuperade området med i genomsnitt över en halv miljon liter olja varje dag, dag ut och dag in. WSRW uppskattar att Wisby Tankers två tankfartyg årligen transporterar totalt 194 miljoner liter oljeprodukter in i Västsahara – till ett troligt värde av 106 miljoner euro. Det utgör majoriteten av de förmodade 250–280 miljoner liter olja som levereras till området årligen.

Wisby Tankers har utfört denna handel i ett decennium och oljan används för att upprätthålla ockupationen. De västsaharier som bor i Västsahara behöver såklart oljeprodukter i sin vardag – men oljan används huvudsakligen av den marockanska administrationen, armén, bosättare och för att plundra områdets rika naturtillgångar. Utan oljeimporten skulle den illegala ockupationen vara praktiskt taget omöjlig att upprätthålla”, skriver WSRW i sin rapport.

Wisby Tankers bildades 2000 av fyra svenska sjökaptener/sjöingenjörer. 2004 köpte de in ett tankfartyg som döptes till Wisby Barbados. Man ingick också ett partnerskap med det marockanska oljeupplagsföretaget Atlas Sahara och bildade bolaget Casablanca Tankers, som är registrerat i Sverige. 50 procent ägs av Wisby Tankers och 45 procent av Derham Holding, som också är ägare till Atlas Sahara.

Hassan Derham från Atlas Sahara var 2004 en av de rikaste personerna i Västsahara och

– Om inte regeringar bryr sig och företag gör enorma vinster, vad händer då? frågar Asria Mohammed Taleb utanför Wisby Tankers kontor.

en stor supporter till den marockanska ockupationen. Han är också inblandad i fiske och jordbruk. Hans bror Dahman Derham sitter i Casablanca Tankers styrelse.

Atlas Sahara kontrollerar i princip nästan all oljeimport till den ockuperade delen av Västsahara. Man har depåer i både El Aaiún och Dakhlas hamnar.

Wisby Barbados kunde inte täcka behovet av oljeprodukter. Casablanca Tankers beställde därför två stora 100 meter långa toppmoderna tankfartyg från ett varv i Kina. Wisby Cedar och Wisby Argan levererades 2010. Båda fartygen seglar under norsk flagg men ägs av Casablanca Tankers, som alltså till 50 procent ägs av Wisby Tankers och chartas sedan av marockanska Atlas Sahara.

Oljeprodukterna bensin och diesel hämtas på det spanska fastlandet.

Wisby Tankers ståndpunkt

”Två av våra fartyg används för transport av bränsle (bensin och diesel) till regionen, som i nuläget inte är under några sanktioner från vare sig EU eller FN. Bränslet transporteras ombord på våra fartyg från stora europeiska oljebolag och distribueras till flera hamnar, vilket inkluderar Västsahara.

Även om det kan hävdas att bränslet vi levererar underlättar aktiviteterna i regionen vore det problematiskt för ett företag som transporterar bränsle världen över att inte verka i områden där det finns motsatta politiska intressen.” säger Jonas Engström, Wisby Tankers AB som svar på frågor från WSRW.

Text och bild: Lena Thunberg
En artikel om Wisby Tankers finns publicerad i Tidskriften Västsahara nr 2 2013
www.vastsahara.net

Aven publicerad i globalarkivet.se

ur Västsahara 2014:3

– Det är fel av Wisby Tankers att frakta olja till den ockuperade delen av Västsahara, ansåg Kerstin Lundgren, Centerpartiet, Benny Lindholm, Liberala Studenter, Hans Linde, Vänsterpartiet, Peter Rådberg, Miljöpartiet, Kenneth G Forslund, Socialdemokraterna och Désirée Pethrus, Kristdemokraterna. Ulrik Nilsson, Moderaterna, som saknas på bilden, ansåg att det var omoraliskt men inte olagligt.

”Ge inte mer bränsle åt ockupationen!”

Ett av Almedalens cirka 3 000 seminarier handlade om rapporten om Wisby Tankers oljefrakt. Emmaus Stockholm, som har finansierat rapporten anordnade ett politikermöte i närheten av Wisby Tankers kontor. Temat var: Hur stoppar man svenska företag från att utnyttja Västsahara?

Transportföretaget Wisby Tankers har i tio års tid fraktat diesel och bensin till den ockuperade delen av Västsahara. Därigenom stöder man den marockanska ockupationen, eftersom den större delen går till militärfordon och till fiskeindustrin och fosfatindustrin, vars produktionsvinster hamnar i marockanska fickor.

Detta hävdas i en ny rapport Ge inte bränsle till ockupationen! Western Sahara Resource Watch.

De medverkande politikerna var Peter Rådberg, Miljöpartiet, Kenneth G Forslund, Socialdemokraterna, Kerstin Lundgren, Centerpartiet, Désirée Pethrus, Kristdemokraterna, Hans Linde, Vänsterpartiet, Ulrik Nilsson, Moderaterna, Benny Lindholm, Liberala Studenter.

Både Norges och Hollands regeringar avråder aktivt sina respektive länders företag från att engagera sig i ekonomiska aktiviteter i Västsahara, inklusive import och export, med hänvisning till folkrätten. Detta har lett till att ett dussintals företag har avbrutit sin verksamhet i Västsahara.

Men den svenska alliansregeringen, till

skillnad från Norges och Nederländernas regeringar, avråder inte företag från att göra affärer med den ockuperade delen av Västsahara.

– Min mamma och mina syskon vaknar varje morgon i flyktinglägren i Algeriet utan hopp. De är totalt beroende av internationellt bistånd – som nu minskar. Själv bor jag i Norge och kan äta lax varje dag, medan min familj får en burk konserverad fisk från Thailand i månaden, sa Asria Mohamed Taleb som numera bor i Norge.

”Jag köper inte marockanska varor överhuvudtaget. Jag bojkottar dem.”

– Vi har väntat i 40 år. Vi vet våra rättigheter. Vi kastar inga bomber utan tror på FN-systemet. Men om ingen bryr sig. Om inte regeringar bryr sig och företag gör enorma vinster, vad händer då?

– Vi vill att svenska politiker ska göra samma som i Holland och Norge; att säga till företaget att hålla sig borta från våra råvaror, sa Asria.

– Konvojer med lastbilar fullastade med jordbruksprodukter och fisk går i skytteltrafik från den ockuperade delen av Västsahara till Marocko. Och i höst börjar ett amerikanskt företag att provborra efter olja.

Västsahariska fackföreningar och människorättsorganisationer är förbjudna, sa Erik Hagen från WSRW.

– Den olja som Wisby Tankers transporterar till den ockuperade delen av Västsahara går till fosfatfabriken, transportbandet som forslar fosfaten från gruvan Bou Craa till hamnen i El Aaiún, till fiskefabrikerna men naturligtvis också till civilbefolkningen.

– Var tolfte dag anländer något av Wisby Tankers fartyg till en västsaharisk hamn.

– Är det rätt av Wisby Tankers att transportera bränsle till den ockuperade delen av Västsahara? frågade moderatorn Tobias Smedberg politikerna.

– Det är fel, svarade alla utom Moderaternas Ulrik Nilsson, som menade att det var omoraliskt men inte olagligt. Socialdemokraternas Kenneth G Forslund menade att det är fel om oljan används till att stödja ockupationen.

Samtliga politiker, alltså även från allianspartierna, utom Moderaternas Ulrik Nilsson ansåg att Sveriges regering ska avråda svenska företag från att göra affärer i den ockuperade delen av Västsahara och alltså följa Norges och Nederländernas regeringslinje.

– Det naturligtvis förkastligt att understödja ockupationen. Västsaharierna har dessutom själva gett ett tydligt svar: ”Vi vill inte ha dem här,” påpekade Hans Linde (V), som också menade att AP-fonderna måste skärpa sina kriterier kring aktieinnehav samt att handelsavtalen med Marocko

I Almedalsparken väntar åhörare på att partiledarnas tal ska börja klockan 19.

Det vimlar av folk på Visbys gator.

Mest folk trängs framför TV-kanalernas direktutsända partiledarutfrågningar.

Under Almedalsveckan chockhöjs priserna på boende i Visby.

skulle kunna suspenderas.

– Sverige måste vara en tydligare röst inom EU och utgå från folkrätten och mänskliga rättigheter, tyckte Désirée Pethrus, som pekade på Spaniens hårdnackade inställning i Västsaharafrågan.

– Även i Europarådet måste Västsaharafrågan tas upp, menade Kerstin Lundgren.

– Lagstiftningen måste skärpas kring folkrätt och mänskliga rättigheter. Nu är det mest vackra ord. Det är skamligt! Man måste våga stå upp mot ockupationen! menade Peter Rådberg.

– Avtalen med Marocko måste ses över. Dessutom borde Sverige granska de övergrepp som sker, sa liberalen Benny Lindholm.

Den svårkontrollerade märkningen av varor producerade på västsaharisk ockuperad

”Den svenska alliansregeringen, till skillnad från Norges och Nederländernas regeringar, avråder inte företag från att göra affärer med den ockuperade delen av Västsahara.”

mark och konsumenternas rätt till korrekt information diskuterades också. Hur ska man kunna veta om tomaterna med ursprung Marocko verkligen inte kommer från västsahariska Dakhla?

– Man kan inte lägga över denna svåra fråga på konsumenterna. För mig finns därför bara en sak att göra: Jag köper inte marockanska varor överhuvudtaget. Jag bojkottar dem, sa Vänsterpartiets utrikespolitiska talesman Hans Linde.

Lena Thunberg

Svenska politiker ligger i framkant

– Det finns en politisk enighet i Sverige som är otroligt glädjande. Att de stödjer västsaharierna och fördömer ockupationen är något som skiljer ut de nordiska länderna. Vi i WSRW har ju kontakt med hela Europa, där Frankrike och Spanien skiljer ut sig åt andra hållet. Därför är det befriande att komma hit och höra de svenska politikerna tala om folkrätt och mänskliga rättigheter, sa Erik Hagen från WSRW.

– Kompetensen bland politikerna i Västsaharafrågan är dessutom hög. Det kanske inte är så lätt att se när man är svensk, men vi kan jämföra! Svenska politiker ligger främst!

När det gäller den senaste rapporten om Wisby Tankers oljetransporter till Västsahara berättar Erik Hagen att han själv blev förvånad över att omfånget var så stort.

– Nu ligger ansvaret på Sverige. Alla företag måste lämna Västsahara. Det gäller också att öka kompetensen hos företagen och den svenska opinionen måste förstå vad det handlar om.

– Alla företag som köper fosfat från Västsahara måste exkluderas ur aktieportföljer. Western Sahara Resource Watch har en egen hemsida www.wsrw.org som ofta är den enda källan till information för företag, som vill kolla upp information kring Västsaharas naturresurser.

Förutom Ge inte bränsle åt ockupationen! har organisationen tagit fram flera rapporter om dessa naturresurser; Totally Wrong handlar främst om det franska ol-

Erik Hagen från norska WSRW.

jebolaget Total som i årtal försökt komma över den olja som troligen finns i Västsahara.

Conflict Tomatoes beskriver odlingarna i öknen utanför Dakhla, som ägs av franska och marockanska industrigrupper och som dränerar landet på sötvattenreserver. Label och Liability följer upp dessa grönsaksodlingar i detalj och slutligen Dirty Green March handlar om mastodontplaner om sol och vindenergi, som beslutas över huvudet på västsaharierna.

Samtliga rapporter finns på Western Sahara Resource Watch hemsida: www.wsrw.org

Lena Thunberg

Jonas Klasson:

– Västsaharafrågan borde uppmärksammas mer. Det är underligt att det talas så lite om denna fråga. Jag reste igenom Västsahara för tio år sedan och stämningen i El Aaiún var paranoid. Alla västsaharier var rädda för den marockanska säkerhetstjänsten. De tittade sig omkring hela tiden. Det kändes obehagligt och det var svårt att veta vem man pratade med egentligen.

Åsa Karlsson:

– Västsahara bör erkännas som en självständig stat av Sverige och den marockanska ockupationen upphöra. Det västsahariska folket ska själva

RÖSTER FRÅN ALMEDALEN

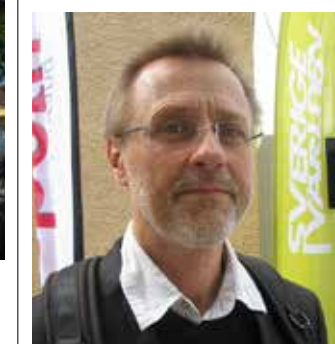
Cirka 900 exemplar av Föreningen Västsaharas nya folder Erkänn Västsahara! delades ut under Almedalsveckan i Visby under juli. En del tackade nej till foldern med motiveringen att de redan var insatta i frågan, men förvånansvärt många var intresserade och tog emot den.

utforma sitt samhälle i enlighet med folkrätten.

Bo Forsberg, generalsekreterare för Diakonia

– FN måste fullfölja sitt beslut om Västsahara. Sverige måste driva på och vara en tydlig röst i den här frågan.

Tomas Andersson:

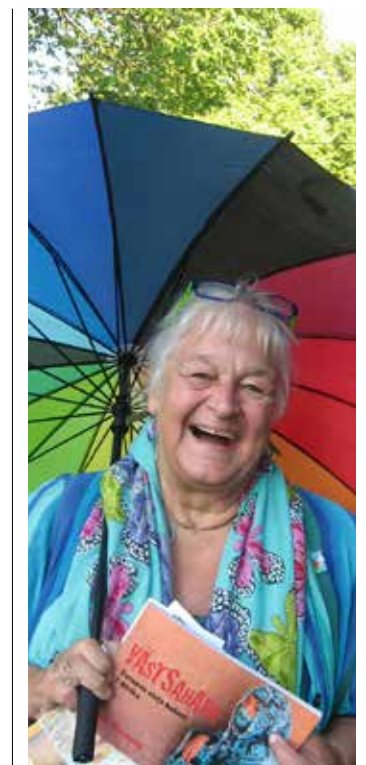
– Det är pinsamt att regeringen inte har genomfört riks-

dagens beslut om ett erkännande av Västsahara. Västsaharas röst måste lyftas fram. Det är viktigt att få en lösning. FN-resolutioner finns ju redan.

Ellen Swedenmark:

– Trots att jag har bott i Mali, visste jag inte så mycket om Västsahara. Nu har jag blivit inspirerad att ta reda på mer. Detta är ju en jätteviktig fråga.

Sylke Sandberg, Miljöpartiet, Öckerö:

– Jag satt i kommunfullmäktige i Öckerö och röstade för en motion om att Öckerö inte ska bli vänort med den marockanska staden Safi på grund av Marockos ockupation av Västsahara. Vi vann och det var ett jätteviktigt beslut.

Bilder från Almedalsveckan: Lena Thunberg